

Bildande av Hästflotens naturreservat i Mora och Orsa kommuner

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Reservatets slutliga gränser märks ut i fält.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6, och 30 §§ samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se *Föreskrifter*).

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen fastställer härmed skötselplanen, bilaga 2, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Om naturreservatet

Namn	Hästfloten
Kommun	Mora och Orsa
Län	Dalarna
NVR id	2050844
Natura 2000-beteckning	Ingår ej i nätverket
Lägesbeskrivning	Naturreservatet ligger 13 km nordost om Mora och 12 km sydost om Orsa i respektive Mora och Orsa socknar.
Huvudsaklig karaktär	Öppen myr med inslag av sumpskog och gammal tallskog
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län
Fastigheter	Mora S:2, Mora 1:5, Risa 98:1 och Bergkarlås 166:1 i Mora kommun, Torrvål S:80, 5:14, 5:5, 6:3, 6:4 och 21:1 i Orsa kommun. Torrvål 21:1 och Bergkarlås 166:1 ägs av Naturvårdsverket,

	Mora 1:5 av Bergvik Skog Öst AB. Övriga är i privat ägo.
Rättigheter	Jakträtt tillhörig respektive markägare Servitut för skogsbilvägarna fram till reservatet samt gångvägsservitut (2034-2445-1), se fastighetsbestämningsärende W20256 från 2024-02-26
Areal (ha)	Total areal: 247,5 Landareal: 247,3 Produktiv skogsmark: 19,9

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer i form av en stor, öppen och opåverkad våtmark med betydande inslag av rikkärr samt äldre anslutande barrskog och sumpskog med dess särpräglade växt- och djurliv i naturlig utveckling. Områdets naturskogar och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att

- skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt.
- åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Skäl för beslut

De vidsträckta våtmarkerna är i huvudsak opåverkade av människan och bidrar till intrycket av orördhet i området. Anslutande fastmarker äger den naturliga skogens artsammansättning och ekologiska funktion. Skogen är variationsrik både vad gäller trädens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns ställvis mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur.

I området finns skyddsvärda arter såsom ringlav, rosenticka och fiskgjuse.

För att områdets naturvärden ska bevaras måste det undantas från hydrologisk påverkan och skogsbruk. Områdets naturvärden är också i behov av skötsel genom igenläggning av diken för att våtmarkernas kvalitéer ska behållas och utvecklas.

Föreskrifter

För att säkerställa syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägaren och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten,
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle, med följande undantag:
 - a. befintliga sikt- och skjutgator får underhållsröjas,
 - b. enstaka grenar och sly får röjas för att kunna se rågångsmarkeringar,
3. gödsla, återföra aska i gödningssyfte, använda bekämpningsmedel eller på annat sätt kemiskt påverka områdets miljö eller organismer,
4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast, vindkraftverk eller annan anläggning, med följande undantag:
 - a. enklare konstruktion av naturmaterial får uppföras vid jaktpass,
5. plantera in, så eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
6. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark, med följande undantag:
 - a. uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin är tillåtet med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation,
 - b. för tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen,
7. utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka eller samla djur till vissa platser, med följande undantag:
 - a. saltsten får sättas upp,
 - b. den urtagna räntan från älg, rådjur och andra jaktbara arter får lämnas,
 - c. småfåglar får utfodras,
 - d. åtel i samband med björnjakt får användas.

Vidare är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

8. sprida kalk,

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om markägare och annan sakägars skyldighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av leder, anordningar och andra anläggningar för friluftslivets behov enligt besluts- och föreskriftskartan, bilaga 1,
2. skötsel och restaurering genom igenläggning av diken, i första hand i område utmärkt på besluts- och föreskriftskartan, bilaga 1,
3. skötsel genom våtmarksslätter,
4. borttagande av invasiva arter eller för området främmande arter,
5. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och naturreservatets syfte.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

C-föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt då de inte nyttjar sin rätt att bruka marken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar, med följande undantag:
 - a. mindre, löst liggande grenar och kvistar får samlas in i syfte att göra upp eld,
2. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark, med följande undantag:
 - a. körning i samband med transport av sjuka personer till läkare eller sjukvårdsanstalt eller i andra jämförbara trängande fall är tillåtet,

Slutligen är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (t.ex. insekter),

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § ska gälla omedelbart även om de överklagas. De träder i kraft vid datum som framgår i länets författningssamling, ett dokument som trycks i anslutning till det att beslutet är fattat.

Generella undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för naturreservatets vård och skötsel, och som framgår av föreskrifterna under B. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uppföljning av bevarandemål och åtgärder, eller vid tillsyn.

Om det av säkerhetsskäl krävs att jaktpass flyttas ska detta kunna ske utan hinder av föreskrifterna A2 och A4.

Förtydliganden av föreskrifter

I föreskrift A6 regleras terrängkörning. Angående undantaget från föreskriften som handlar om uttransport av vilt ska begreppet "skador" inte tolkas lika strikt som "märken". Terrängkörning får aldrig medföra att hydrologiska förhållanden eller vattenkvalitet förändras.

I föreskrift C1 förbjuds att utan Länsstyrelsens tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar, samt att samla in djur. Matsvamp och bär får plockas i naturreservatet.

Dispens

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade föreskrifter.

Beskrivning av området

Naturvärden

Hästfloten utgör ett öppet, vackert våtmarkslandskap, här och var avbrutet av trädbevuxna mossar eller myrholmar. Längs myrkanterna finns äldre barrskog eller sumpskog som ger myren en tilltalande inramning och bidrar till ett intryck av ursprunglighet och orördhet.

Våtmarkerna är i det närmaste helt orörda av människan, fränsett äldre tiders myrslätter. Skogarna är visserligen brukade, men sedan lång tid orörda och delvis av nyckelbiotopkaraktär. Här förekommer också några av naturskogens typiska arter. Reservatets klenod är ringlaven, som har en rik växtplats i gammal sumpskog längs en av bäckarna.

Friluftslivet är sparsamt förekommande på de blöta våtmarksvidderna, men dessa erbjuder vintertid säkert fina naturupplevelser. I hjortrontider kan mossepartierna vissa år locka till besök.

Planeringsbakgrund

- Hästfloten berörs inte av några **riksintressen**.
- I kommunens **översiktsplan** från 2006 är Hästfloten beskriven under "skogsmark med höga naturvärden" (Sn 12) samt under värdefulla våtmarker. Planens rekommendationer stämmer väl överens med reservatsbildningen.
- I länets **våtmarksinventering** har Hästfloten högsta värdeklass.
- Hästfloten ligger inom en **värde-trakt** för våtmarker: Siljanskupolens värde-trakt.
- Ett permanent skydd av Hästfloten medför ett bidrag till uppfyllandet av **miljömålen** *Levande skogar*, *Ett rikt växt- och djurliv* samt *Myllrande våtmarker*.
- **Kulturlämningar** med särskilda skydd saknas.
- Den pågående **markanvändningen** är skogsbruk som upphör i samband med reservatsbildningen.

Ärendets handläggning

Frågan om skydd av Hästfloten initierades av Mora jordägares samfällighetsförening, ägare till Mora S:2, som i juni 2017 inkom med en intresseanmälan om skydd av skiftet. I och med att våtmarken är av högsta värdeklass i länets våtmarksinventering, samt att ingående skog till stor del är gammal och delvis klassad som nyckelbiotop, bedömde Länsstyrelsen att goda skäl att skydda området fanns. Naturvårdsverkets godkännande inhämtades och ett möte för Mora Jordägare och övriga berörda markägare hölls i Bergkarlås bygdegård den 10 december 2018. För att erhålla ett fullödigt skydd för området ställdes i ett senare skede även frågan till Bergvik Skog öst AB om att utan ersättning avsätta den del av våtmarken som är i deras ägo, något som besvarades jakande.

Värdering av markerna utfördes av N.A. Stefansson AB och därpå följande förhandling av Svefa AB. Tre av de ingående fastigheterna har förvärvats av staten genom Naturvårdsverket medan avtal om intrång har tecknats för ytterligare fyra. Tre av de ingående fastigheterna saknar avtal, vilket är en följd av att de endast omfattar myrmark som saknar intrångsvärde. Fastigheten Viborg 21:14 ingår inte i naturreservatet så som ursprungligen planerades. Detta som följd av att markägaren har avböjt erbjudet reservatsskydd.

Ett förslag till beslut och skötselplan skickades för synpunkter till berörda sakägare, myndigheter och övriga tänkbara intressenter i slutet av november 2024. Följande synpunkter inkom därvidlag:

Mora kommun konstaterar att "ingen exploatering med vindkraft planeras inom området i Mora kommuns vindbruksplan. Inga planbeskedsansökningar, gällande eller planerade detaljplaner eller områdesbestämmelser är aktuella för detta område". Kommunen har därmed inga invändningar mot reservatsbildningen.

Orsa kommun "har inte några invändningar avseende förslag till bildande av Hästflotens naturreservat inom den del som berör Orsa kommun. I Orsa kommuns översiktsplan från 2019 ingår aktuellt område inom markanvändning Skogsbygd. Enligt översiktsplanen så gynnar nya rekreationsområden och naturreservat besöksnäringen. Ingen exploatering med vindkraft planeras inom området i Orsa kommuns vindbruksplan. Inga planbeskedsansökningar, gällande eller planerade detaljplaner eller områdesbestämmelser är aktuella för detta område".

Jägareförbundet Dalarna svarar i sitt yttrande att man är positiva till att befintliga sikt- och skjutgator får underhållas, men anser att det även ska vara tillåtet att röja nya sikt- och skjutgator för de fall man behöver justera riktningen på dessa eller i vissa fall flytta passet för att säkerställa en säker och effektiv jakt. Att justera skjutriktning eller flytta pass bedöms framför allt bli aktuellt om nya anläggningar för friluftslivet anläggs eller om området generellt blir mer nyttjat av friluftslivet. Då naturreservatets föreskrifter och skötselplan innebär en inskränkning i utövningen av jakten, exempelvis passens utformning, anser Jägareförbundet Dalarna att avtal ska upprättas med samtliga markägare oberoende av om fastigheterna endast omfattar myrmark.

– Länsstyrelsen finner det rimligt att justera föreskriften i enlighet med förslaget och inför ett undantag för detta. Däremot ser Länsstyrelsen inget behov av särskilda intrångsavtal för de rena myrfastigheterna. Sådana avtal har erbjödits, men avböjts av markägarna.

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) avstår yttrande, men hänvisar till en generell bilaga med önskemål om att det tydligt ska framgå i reservatsföreskrifterna att viss typ av verksamhet, när den utförs av statlig myndighet med uppgift att undersöka landets geologiska beskaffenhet ska tillåtas. Det gäller kartering av berggrund (viss provtagning och stenknackning), geokemisk provtagning (ca 2 prover per kvadratkilometer) och/eller geofysiska mark- eller flygmätningar".

— Länsstyrelsen bedömer, med stöd av Naturvårdsverket, att undantag inte kan meddelas i föreskrift för att tillåta en verksamhet som kan strida mot syftet med ett reservat. Tillstånd/dispens måste således sökas i varje enskilt fall.

Skogsstyrelsen ”ser positivt på att naturvärdena i området skyddas långsiktigt enligt presenterat underlag och tillstyrker förslaget till bildandet av naturreservatet”.

Motivering

Ett mark- eller vattenområde får av Länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa, eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat, se 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsens bedömning

Det föreslagna området har mycket höga naturvärden. De orörda, vidsträckta våtmarkerna hör till länets högst värderade, och ingående skogar är gamla med naturskogsprägel. Sammantaget är intrycket ett väl sammanhållet naturområde med vildmarksprägel. Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat. Beslutet följer de riktlinjer som gäller för Länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

För att skydda och sköta områdets natur- och friluftsvärden fattar Länsstyrelsen beslut om föreskrifter och fastställer en skötselplan. Föreskrifterna behövs för att naturreservatet ska uppnå sitt syfte att bevara områdets naturvärden för framtiden. För de gällande föreskrifterna finns ett antal undantag som främst syftar till att tillgodose jaktintresset eller allmänna intressen som räddningsinsatser och friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att dessa undantag inte kommer påverka områdets naturvärden i en sådan omfattning att syftet med naturreservatet åsidosätts.

Länsstyrelsen har tagit del av de olika önskemål som finns angående naturreservatet och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § i miljöbalken att föreskrifterna inte är mer långtgående än vad som krävs för att tillgodose syftet med reservatet. Länsstyrelsen bedömer att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Uppsättning av saltsten och utfodring av småfågel tillåts, då dessa åtgärder är begränsade och inte bedöms påverka områdets naturvärden eller upplevelsevärden negativt.

Åtling i samband med björnjakt tillåts, då formerna för åtlingen regleras genom annan lagstiftning på ett sätt som inte äventyrar syftet med reservatet.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken samt den kommunala översiktsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar som sker i allmänhetens rätt att färdas och vistas i området är av sådan ringa omfattning att någon konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Genom bildandet av naturreservatet gör Länsstyrelsen bedömningen att ett antal ekosystemtjänster påverkas. Skyddandet av Hästfloten från skogsbruk och andra åtgärder säkerställer bevarandet av den biologiska mångfalden i området, vilket är en grundförutsättning för ekosystemens långsiktiga kapacitet att leverera ekosystemtjänster. Utöver detta ökas exempelvis möjligheterna för området att utgöra ett mål för friluftsliv och turism; att påverka det lokala mikroklimatet gynnsamt; samt att reglera vattenflöden och rena vatten. Naturreservatets bildande har också negativa följder för några ekosystemtjänster, t.ex. möjligheten för området att leverera virke och andra råmaterial.

Av ovan redovisade skäl anser Länsstyrelsen att Hästfloten ska avsättas som naturreservat.

Upplysningar

Vissa verksamheter och åtgärder omfattas av dispens eller tillståndskrav med stöd av föreskrifter som fattas i detta beslut enligt 7 kap. 5, 6, och 30 §§ miljöbalken. Länsstyrelsen vill påminna om att vissa verksamheter och åtgärder m.m. utöver aktuella föreskrifter även kan omfattas av andra bestämmelser i miljöbalken eller i annan lagstiftning.

Bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog gäller ej inom naturreservatet. Det innebär t.ex. att eventuella vindfällan och stormskadad skog ska lämnas orörda. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom naturreservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Vid exempelvis spontant uppkommen skogsbrand har markägaren ansvar för bevakning i den utsträckning som har beslutats av räddningsledaren efter avslutad räddningsinsats. Se 3 kap. 9 § lagen om skydd mot olyckor (2003:778).

Vattendragen i naturreservatet omfattas av strandskyddet. Inom 100 meter från vattendragets kant är det förbjudet att uppföra nya byggnader eller ändra de som redan finns, gräva eller på annat sätt förbereda för sådana byggnationer, uppföra andra anläggningar eller anordningar som strider mot strandskyddets syfte samt utföra andra åtgärder som kan skada växt- och djurlivet. För att få tillåtelse att utföra en förbjuden åtgärd kan det förutom dispens från reservatsföreskrifterna även krävas dispens från strandskyddsbestämmelserna enligt 7 kap. 13–15 §§ miljöbalken.

All verksamhet som kan komma att "väsentligt ändra naturmiljön", och inte är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt andra bestämmelser i miljöbalken, är samrådspliktig enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Kungörelse

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken ska kungöras i länets författningssamling. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet, se bilaga 3.

De som medverkat i beslutet

Detta beslut har fattats av landshövding Helena Höij. I den slutliga handläggningen deltog även jurist Sarah Bauer, enhetschef Jemt Anna Eriksson och naturvårdshandläggare Lennart Bratt, den sistnämnde föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

Bilaga 1 Besluts- och föreskriftskarta

Bilaga 2 Skötselplan

Bilaga 3 Överklagningsinformation

Sändlista

Berörda fastighetsägare

Mora jordägares samfällighetsförening

Bergvik Skog Öst

Mora kommun

Orsa kommun

Ovansiljans skoterförening

Bergkarlås-Risa-Vattnäs viltvårdsområde

Orsa Södra viltvårdsområde

Mora-Norets viltvårdsområde

Sveriges Geologiska Undersökning

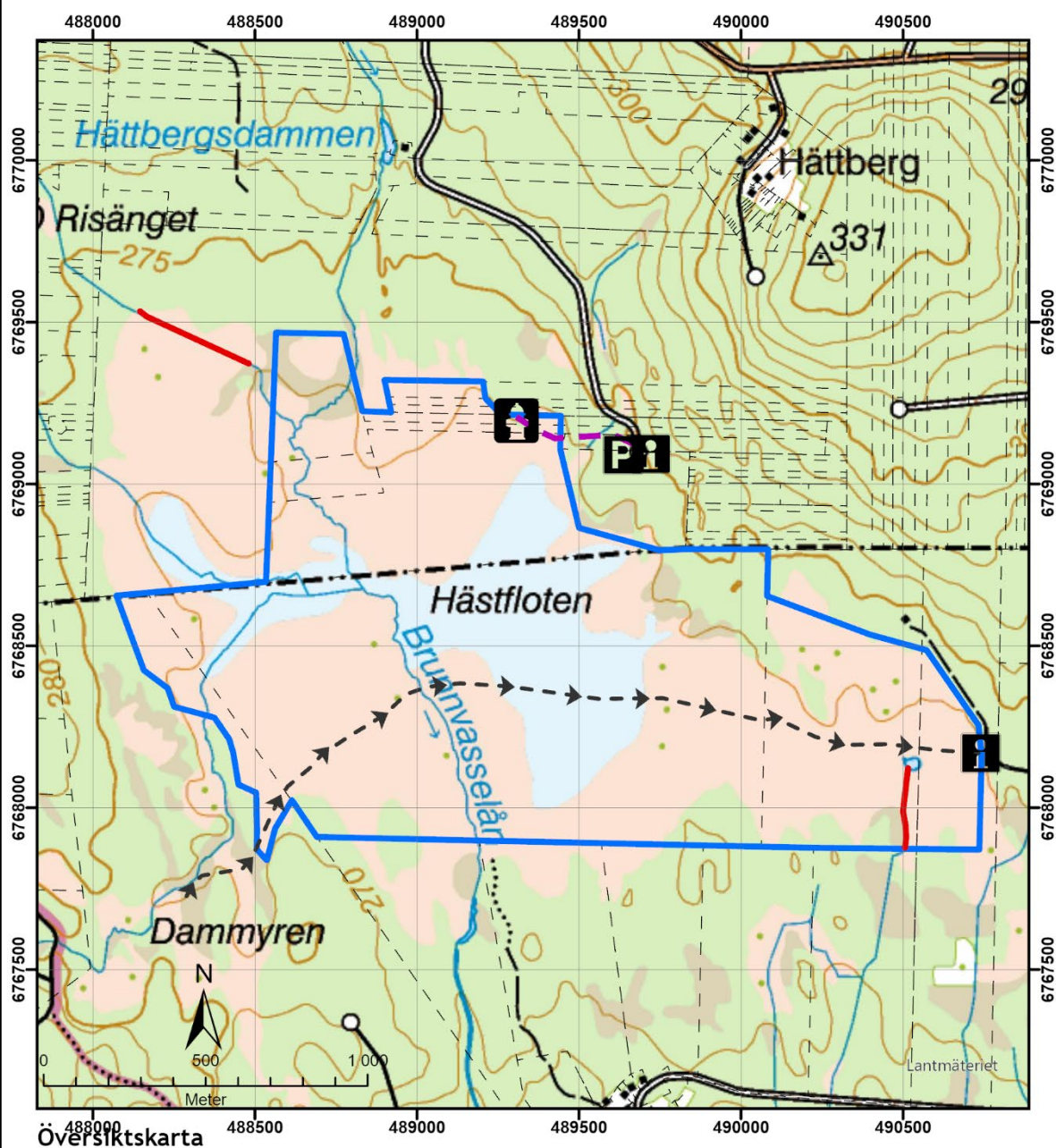
Skogsstyrelsen

Riksantikvarieämbetet

Länsstyrelsen Dalarnas län

BILAGA 1 Besluts- och föreskriftskarta

511-7344-2018

Hästflotens naturreservat

Översiktskarta

©Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet.

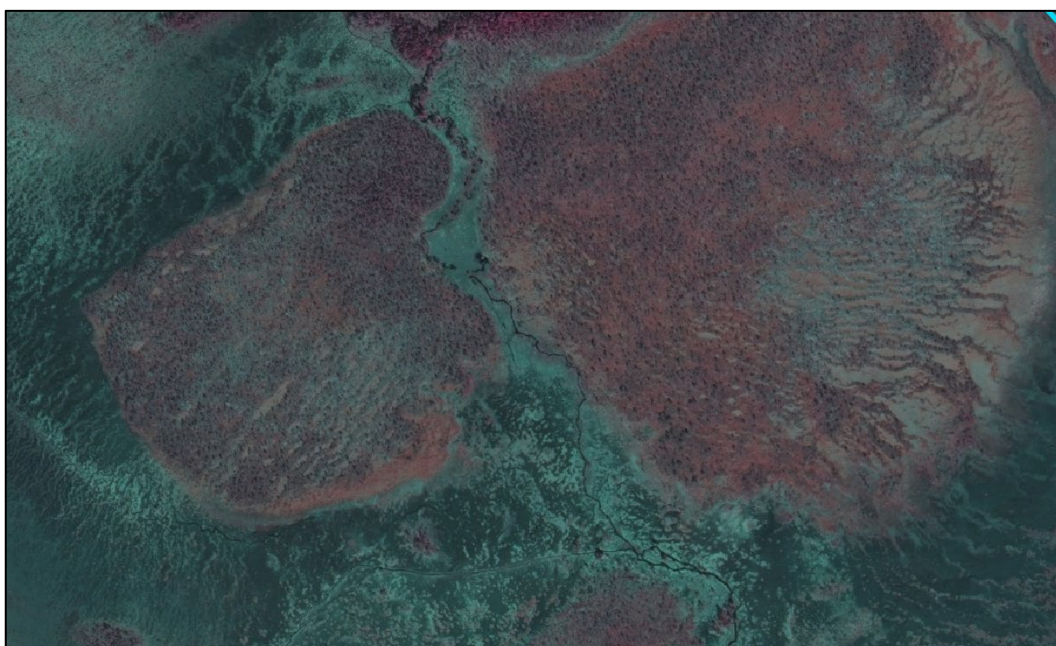
Teckenförklaring

- Gräns för naturreservatet
- Utsträckning av beslutskarta
- Skoterled
- Igenläggning dike
- Möjlig vandringsled
- Informationstavla
- Parkering
- Möjlig rastplats

Skötselplan för Hästflotens naturreservat

Denna skötselplan har upprättats av Länsstyrelsen enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Innehållsförteckning

Skötselplan för Hästflotens naturreservat	1
Beskrivningsdel	3
Markslag i hektar*	3
Beskrivning av området.....	3
Topografi	3
Geovetenskap	4
Biologi.....	4
Vegetation och flora	4
Kulturhistoria	7
Jakt, fiske och övrigt friluftsliv	8
Infrastruktur.....	8
Källförteckning	8
Plandel	11
Syfte med naturreservatet.....	11
Prioritering mellan bevarandevärden	11
Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	11
Skötselområde 1: Våtmarken.....	11
Skötselområde 2: Äldre skog med fri utveckling	12
Skötselområde 3: Friluftsliv och anläggningar	13
Jakt och fiske	14
Dokumentation och uppföljning	14
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder.....	14

Foton föregående sida:

Vy söderut över Hästfloten. I förgrunden blött trådstarrkärr, till vänster skymtar en tallrismosse. Dessa två miljöer dominerar i stora delar av reservatet. Foto Lennart Bratt, Lst (gäller samtliga foton i skötselplanen).

Infrarött ortofoto över centrala delar av Hästfloten. De stora, mycket blöta kärren framträder i blåsvart, medan mossarna syns i form av stora "öar" med martallar och rödbruna färgtoner som främst beror på stor dominans av rostvitmossa, *Sphagnum fuscum*.

Beskrivningsdel

Administrativa data	
Namn	Hästfloten
Kommun	Mora och Orsa
NVR id	2050844
Natura 2000-beteckning	Ingår ej i nätverket
Rättigheter	Jakträtt tillhörande respektive markägare
Bebyggelser och anläggningar	Saknas
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län

Markslag i hektar*

Markslag	Areal (ha)
Tallskog	10,2
Granskog	2,3
Barrblandskog	6,7
Barrsumpskog	25,5
Lövblandad barrskog	0,1
Triviallövskog	0,1
Lövsumpskog	1,1
Ungskog och hyggen	-
Övrig öppen mark	0,1
Våtmark	201,3
Vatten	0,1
Totalt	247,5

* Uppdelning enligt Nationella marktäckedata, Naturvårdsverket.

Beskrivning av området

Topografi

Hästfloten omfattar ett barrskogslandskap med lugna, mjuka former där de lägre delarna upptas av den stora, öppna myren Hästfloten, belägen på runt 275 meter över havet. Myren är till större delen trädlös och närmast plan eller svagt sluttande mot söder. Den flacka myrytan genomdras av flera småbäckar med intressanta slukhål i nordväst. Bäckarna samlar sig till Brunnvasselbäcken som rinner söderut. Myren är naturskön och landskapsbilden imponerande.

Geovetenskap

Berggrunden benämns i nyare karteringar som en sur intrusivbergart. Denna är av något yngre ursprung i de nordligaste delarna av reservatet. I äldre kartor går berggrunden under benämningen järnagranit i söder, granit av siljanstyp i norr.

I och med att torv täcker i stort sett hela naturreservatet finns inga karterade landformer. Ett mindre stråk med isälvsavlagrad sand finns i fastmarksdelen i nordväst, i övrigt utgörs fastmarken av moränmark.

Den naturgeografiska regionen är 30a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden.

Biologi

Vegetation och flora

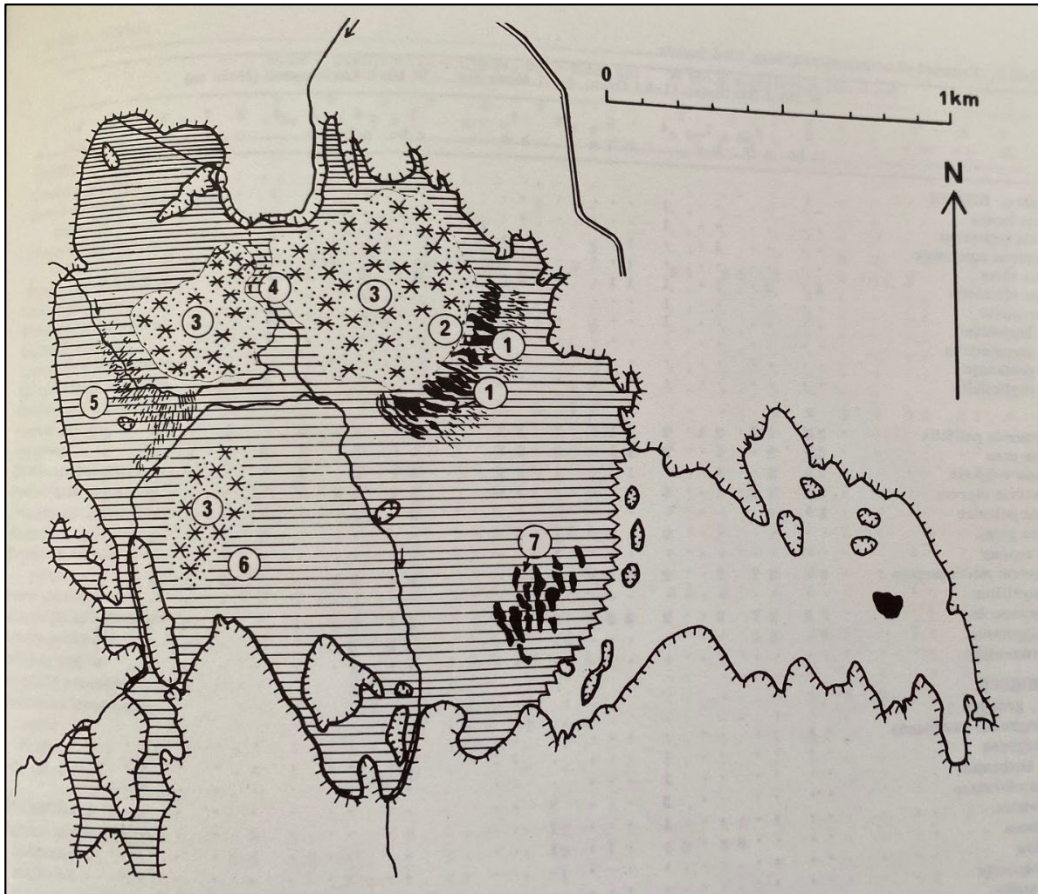
Myren byggs huvudsakligen upp av kärr, men i nordväst och sydväst finns tre, något välvda rismossar som delvis är tallbevuxna. Mossevegetationen varierar mellan ljung/lavtyp, hjortrontyp och dvärgbjörktyp.

Kärren utgörs av fastmattekärr, vilka till delar även är uppbyggda som av öblandmyrar. Centralt finns stora områden av lösbottenkärr med en viss strängbildning. Mot öster övergår myren i en övergångstyp mellan mosse och kärr bevuxen med en del martallar. Ett fåtal fastmarksholmar finns på myren.

Kärrvegetationen är delvis av rikkärnsnatur. Här växer rikkärnsindikatorer som ängsnyckel, gräsull, björnbrodd och ullsäv. Här finns även myggblomster, brun- och vitag. Vid slukhålet finns klubbstarr och trindstarr. Bäckarna har järnhaltigt vatten med järnockrautfällningar.

I sumpskog längs Hättvasselån finns en rik förekomst av den ovanliga och som sårbar rödlistade ringlaven. Laven växer på fler än 200 träd längs bäcken, huvudsakligen på trånväxt gran och tall med myr intill. Vissa träd kan vara beklädda 10 meter upp. Som substrat fungerar gran, tall, björkgren, björkbark, torra döda träd och enbuskar.

Till största delen är myren oskadad frånsett ett dike i nordväst utan större inverkan på myrens hydrologi. Tjärnen i öster är sänkt.

Vegetationskarta över Hästflotens västra delar. Kärrvegetation är streckad, mossevegetation prickad med symbol för myrtallar. Mörka ytor är vattenfyllda flackar. Efter Sjörs 1973.

Skogstillstånd

Ingående kantskogar och fastmarksuddar hyser reslig barrblandskog som givetvis brukats, men under senare decennier varit orörd. Vissa delar har karaktär av nyckelbiotop med hög beståndsålder och relativt rikligt med döda liggande och stående träd. Inslag av nyligen barkborredödade granbestånd påträffas.

Fauna

Myren är inte fågelinventerad men biotopen är lämplig för vissa myrhäckande arter som exempelvis ljungpipare och får anses ha ett visst ornitologiskt värde. Ingående gammal barrskog bör gynna ugglor, hackspettar och hålhäckande småfågel.

Limniska naturmiljöer

Brunnvasselån har sin upprinning inom Hästfloten. Enligt EU:s ramdirektiv för vatten har ån "måttlig" ekologisk status men inte god kemisk status. Skälet till att i princip inga vattenförekomster i Sverige uppnår god kemisk status är på grund av de gränsvärden som gäller för kvicksilver och bromerade

difenyletrar, även kallade flamskyddsmedel. Kvicksilverhalterna härrör från atmosfärisk deposition där utsläppskällorna främst består av tung trafik och eldning av stenkol. Flamskyddsmedlen har använts som tillsatsämnen i bland annat plast och textil med syfte att göra materialet mindre lättantändligt. Flamskyddsmedel sprids långväga i atmosfären. Spridningen och förekomsterna av flamskyddsmedel och kvicksilver bedöms idag vara så omfattande att det idag saknas tekniska lösningar för att åtgärda problemet. Därför råder det idag ett undantag i form av mindre stränga krav gällande dessa två parametrar.

Utöver ån saknas öppna vatten fränsett en minimal tjärn längst i öster. På storskifteskartan kallas tjärnen Skäftestjärnen.

Hättvasselån nära sammanflödet med Brunnvasselån.

Värdefulla arter

Vid inventering och fältbesök i området har flera värdefulla arter noterats. I listan nedan presenteras de arter som är upptagna på rödlistan, signalarter enligt Skogsstyrelsen (S), omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv (N2000), ingår i ett åtgärdsprogram för skyddade arter (ÅGP) eller är fridlysta (§). Hotkategorierna i rödlistan är akut hotad (CR), starkt hotad (EN), sårbar (VU), nära hotad (NT) och kunskapsbrist (DD).

2025-10-13

511-7344-2018

Svampar

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Rhodofomes roseus	rosenticka	NT				
Phellinidium ferrugineofusum	ullticka	NT				

Lavar

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Alectoria sarmentosa	garnlav	NT	Ja			
Evernia divaricata	ringlav	VU				

Kärlväxter

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Rhynchospora fusca	brunag	NT				
Goodyera repens	knärot	NT	Ja			Ja

Insekter

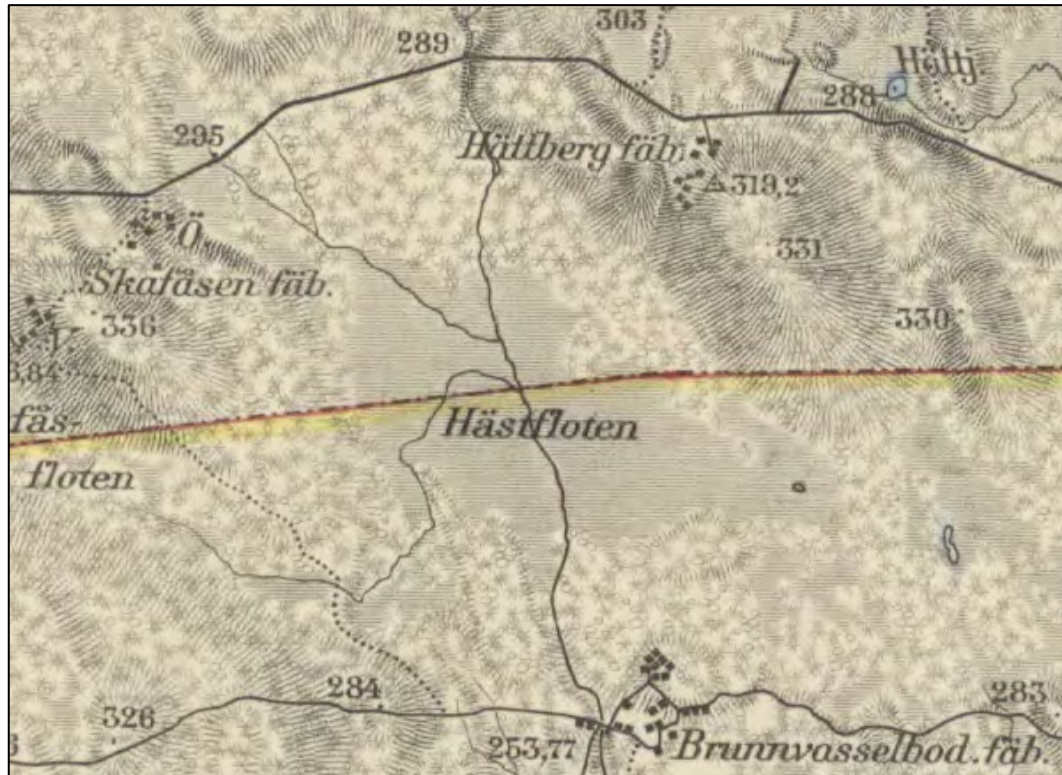
Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
<i>Callidium coriaceum</i>	bronsbjon		Ja			

Fåglar

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Pandion haliaetus	fiskgjuse	NT				Ja
Strix nebulosa	lappuggla	VU				Ja

Kulturhistoria

Delar av Hästfloten har säkerligen till delar brukats för myrslåtter. Några spår av detta, eller annat äldre brukande är dock inte känt. En ”kolningsgrop” med diametern 6 meter och djupet 0,5 meter finns registrerad under ”Skog och historia” från södra delen av reservatet.

Generalstabskartan från 1913. Lägga märke till vattendragens naturliga lopp.

Jakt, fiske och övrigt friluftsliv

Förutsättningar för fiske saknas i reservatet. Jakt bedrivs inom Orsa Södra Viltvårdsområde, Bergkarlås-Risa-Vattnäs VVO respektive Mora-Norets VVO.

Något friluftsliv att tala om förekommer inte inom området.

Infrastruktur

På Morasidan finns en större skogsbilväg vid Brunnvasselbodarna som utgår från Bergkarlås. Från denna väg är det en sträcka på drygt 500 meter fram till naturreservatet. I norr finns en skogsbilväg som nästan leder ända fram till naturreservatet. Denna väg utgår från den större skogsbilvägen som leder österut från Torrvål.

Källförteckning

- Bratt, L. & Rafstedt, T. 1990: Våtmarker i Kopparbergs län. Länsstyrelsen i Kopparbergs län, Miljövårdsenheten 1990:2.
- Sjörs, H. 1973 & medarb.: Skyddsvärda myrar i Kopparbergs län. Växtekologiska studier 3. Svenska Växtgeografiska Sällskapet. Sid 52. Uppsala.

Digitala underlag i Länsstyrelsernas webbgis.

2025-10-13

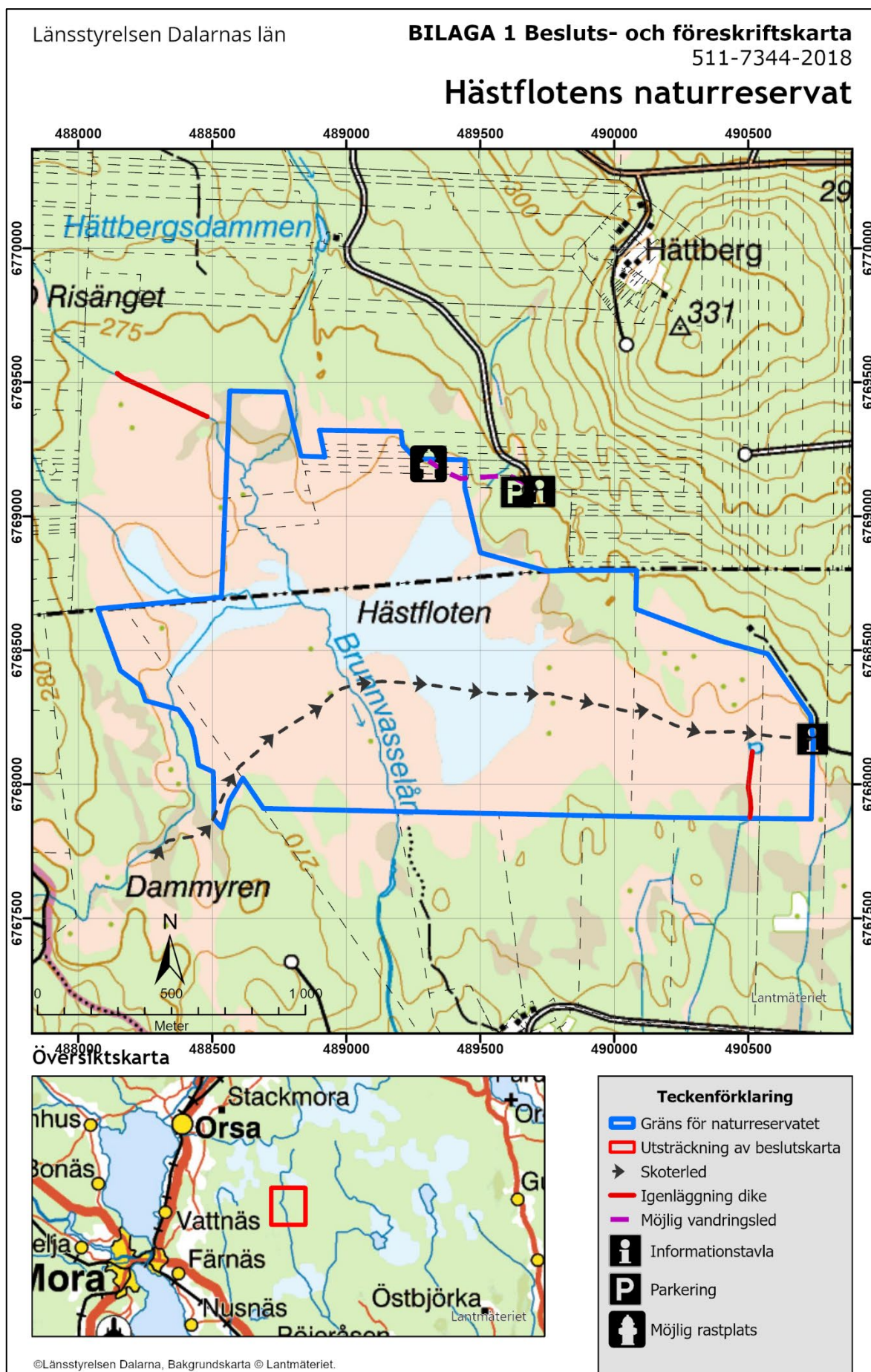
511-7344-2018

Mjukmattemosse med kallgräs och tuvull, knappt möjligt att torrskodd ta sig över.

Ringlav i dess växtmiljö, gammal gransumpskog längs myrbäck.

Plandel

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer i form av en stor, öppen och opåverkad våtmark med betydande inslag av rikkärr samt äldre anslutande barrskog och sumpskog med dess särpräglade växt- och djurliv i naturlig utveckling. Områdets naturskogar och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att

- skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt.
- åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför nya leder och andra anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden ej äventyras.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Bevarandemålen har utformats i enlighet med de nationella riktlinjer som gäller för formulering av bevarandemål för skyddad natur. Reservatet är indelat i tre skötselområden:

1. Våtmarken
2. Äldre skog med fri utveckling
3. Friluftsliv och anläggningar

Skötselområde 1: Våtmarken

Beskrivning

Hästfloten är uppbyggd av dels öppna, ofta mycket blöta, kärr, dels av svagt välvda glest tallbevuxna mosseplan. Våtmarken är i det närmaste opåverkad av ingrepp, men i nordväst finns ett spikrakt dike som sannolikt anlades på

1950-talet eller möjligen ännu tidigare. Ytterligare, mindre diken kan finnas i myrkanterna. Tjärnen i öster är sänkt genom ett utloppsdike.

Där skoterleden idag går fram syns ett tydligt spår på äldre ortofoton, kanske efter en gammal vinterväg. Storskifteskartan redovisar inga myrslogar, men begreppet myr innefattar möjligen även naturlig slåttervåtmark. Frodigare flask- eller trådstarrkärr har rimligen nyttjats för slåtter.

Bevarandemål

Opåverkade våtmarker stadda i naturlig utveckling, men om möjligt under inverkan av myrslåtter i lämpliga delar. Diket i nordväst och utloppsdiket vid tjärnen i öster åtgärdas, liksom eventuella ytterligare diken.

Skötselåtgärder

Igenläggning av diken. Om det skulle visa sig finnas intresse för myrslåtter i en framtid ska detta betraktas som positivt. Föreskrift B3 ger en öppning för detta.

Skötselområde 2: Äldre skog med fri utveckling

Beskrivning

Hästfloten hyser skogar av tre slag: tallskog på myr, sumpskog samt barrblandskog, det senare främst på de fastmarksuddar som skjuter in i myren. Skogen på våtmarken är delvis mycket gammal och orörd, medan fastmarkernas skog är mer påverkad av mänsklig hand. Reslig barrskog av hög beståndsålder med ganska stort inslag av död ved är dock typiskt.

Bevarandemål

Området präglas av olikåldrig barrblandskog. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen är olikåldrig. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling.

Skötselåtgärder

Inga, området lämnas till fri utveckling.

Pågående barkborreangrepp finns, men i måttlig omfattning. Reservatet kommer sannolikt kunna tjäna som en reträttplats för den naturliga

barrskogsfaunan inklusive barkborrarnas predatorer och därigenom fungera som ett potentiellt skydd mot angrepp i omgivande marker.

Skötselområde 3: Friluftsliv och anläggningar

Beskrivning

En skoterled går genom området, men i övrigt saknas helt leder och anläggningar för friluftslivet. Två tillfartsvägar löper an mot reservatet, en i sydöst och en i nordost. Nyttjandet av dessa vägar har säkrats genom en lantmäteriförrättning 2024-04-09 (LM ärende W20256, akt 2034-2445) där servitut inrättas för den södra vägen. Den norra vägens ”skötsel ombesörjs av Orsa Besparingsskog och kan anses som allmänt befaren” enligt protokollet.

Bevarandemål

Information om reservatet och vilka föreskrifter som gäller där finns på informationstavlor i anslutning till området och via Länsstyrelsens hemsida.

Skötselåtgärder

I dagsläget inga åtgärder. I en framtid kan en enkel led anläggas från skogsbilvägen på Orsasidean längs fastigheten Torrvål 62:2 enligt det gångvägsservitut som avsatts. Leden skulle kunna spångas vidare på myren fram till den glest tallbevuxna fastmarksudde som finns på nära håll. Här kunde en enkel rastplats anläggas med fin sikt över myren.

Den glesta, fina tallskogen med vy söderut mot Hästfloten, en möjlig plats för en enkel rastanläggning.

Jakt och fiske

Fisket inskränks inte i naturreservatet. Vilka arter som får jagas regleras inte i föreskrifterna, endast detaljer i hur jakten får utövas (t.ex. passens utformning).

Dokumentation och uppföljning

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplan bör göras som underlag för utvärdering av om syftet med reservatet uppnås. Uppföljning genomförs av Länsstyrelsen och bör ge vägledning om huruvida ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsamt bevarandetillstånd.

Uppföljning av alla restaureringsåtgärder ska göras på initiativ av förvaltaren, i samverkan med enheten för naturskydd vid Länsstyrelsen. Förvaltaren ansvarar även för att följa upp övriga genomförda skötselåtgärder.

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen eller andra fältundersökningar indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Prio	Åtgärd	Var	Frekvens
1	Uppmärkning av reservatsgräns	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
2	Webbplats		Engångsåtgärd, underhåll vid behov
	Igenläggning av diken	Se karta	Engångsåtgärd
3	Iordningställande och underhåll av gångled och rastplats	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov